

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyil-tér garmond sora 49 fillér. —

A tulipánmozgalom leszólása.

Irta: **Dr. Szabó István.**

Aki a legutóbb lepergetett indenitási vitát figyelemmel kísérte, annak lehetetlen, hogy fel ne tűnt volna a kereskedelmi miniszter következő három állítása: 1-ször, hogy a hazai ipar előmozdítása körül tulipánmozgalmakkal nem érhetünk el semmit. 2-szor, hogy védvámokkal csak fejlett ipart lehet előbbrevinni. 3-szor, hogy az ipart pénzzel kell segíteni.

Mindenik állítás jogosan hívja ki maga ellen a kritikát.

Hogy a tulipán mozgalomnak semmi eredménye ne lett volna, azt csak olyan ember állíthatja, aki vagy nem kísérte kellő figyelemmel a mozgalom fázisait, s egyszerűen el akarja sikkasztani a magyar védő egyesület által elért eredményeket, vagy mint az osztrák ipar védőszentje, nagyon is tudja, hogy egy szalmaláng nélküli tulipánmozgalom épen a legbiztosabb eszköz lehetne a osztrák pótfeszítés, kapzsiság és erőszakosság legyűréséhez.

Megengedjük, hogy a legutóbbi tulipánmozgalomból nem származott annyi haszon a magyar iparra, mint mennyit a nagy felbuzdulás után várni lehetett. Ennek oka azonban nem a magyar természetben rejlő kitartáshiány, — hanem az volt, hogy a magyar kereskedők nagy része nincs áthatva a megkívánható hazafias szellemről, és ahelyett, hogy üzleteiket osztrák gyártmányok helyett magyarral szerelték volna fel, nem csak ezt nem tették, de még részben sem jöttek segítségére a nemzeti törekvésnek, amelyben még azok az áruk is osztrák gyártmányok voltak, melyeket tulipánjelzéssel és magyar felirásokkal ellátva hoztak forgalomba. Sőt ebben a hazafiásban egyesek oly messze mentek,

hogy a tulipánjelvények nagy részét is Ausztriából hozatták.

Mennyire másképp alakult volna a helyzet, ha a közönséggel karöltve a kereskedők szervezik a mozgalmat. Ha nem a magyar vevő közönséget csapták volna be, hanem az osztrák vigéceket utasították volna ki. Ha üzleteiket minden félreértés nélkül lehetőleg magyar gyártmányokkal szerelték volna fel, s nálunk még nem kapható cikkeket pedig osztrák helyett, angol, francia vagy olasz termékekkel pótolták volna. Hisz a vevő közönség egészen a kereskedők járszalagjára van fűzve, — majdnem kénytelen azt venni meg, amit a kereskedők árulnak. Egészen tőlük függ, hogy osztrák gyártmány egyáltalán forgalomba jöhet-e a magyar piacon vagy se. Amint ma a legtöbb üzletben, angol, francia és magyar gyártmány címen, ravaszul csak osztrák árut szolgáltatnak ki, ép így meglehetnének, hogy angol, francia és osztrák gyártmány címen csak magyart árusítanának. A vevő közönségnek ez a becsapás nem okozna fájdalmat, s az ország ipara hamarabb lendülne fel mint a közvagyonból jogtalanul eltulajdonított szubvenciók és adókedvezmények által.

Az is kétségtelen, hogy a kérdés kedvező kialakulásában nagy akadályt képez a *hitel*, mely a magyar kereskedőt az osztrák iparhoz köti, s talán nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy ameddig kereskedőink az osztrák hitel bilincseiből ki nem szabadulhatnak, a viszonyok javulását is hiába várjuk.

Hogy védvámokkal csak fejlett ipart lehet előbbrevinni, ezt az állítást *Hieronym* önmaga cáfolta meg, mikor beszédje folyamán az úgy szólván

semmi iparral nem bíró Romániával való vámháború következményeként az erdélyi magyar ipar teljes megsemmisülését, Romániában pedig egy egészen fejlődés képes ipar keletkezését jelöli meg, amivel épen megdöntetlenül bizonyította be azt, hogy Magyarországon is az ipart semmi sem lendítené fel jobban, mint egy igazi vámháború Ausztriával. Hisz köztudomású, hogy osztrák gyárosok attól való féltelmükben, hogy Magyarország nem köti meg Ausztriával a vámszerződést, tömegesen kezdtek átvándorolni hozzánk azzal a szándékkal, hogy vámháború esetén gyáraikat ide telepítik át.

A miniszter ur tehát ellenmondó állításai helyett jobban tette volna, ha bevallja őszintén, hogy a magyar ipar fejlődésének és megizmosodásának fő tényezője ugyan az *önálló vámterület*, de hát ennek felállíthatása elé nagy akadályt gördít a *császári vétő*, amely előtti munkapárti felfogás szerint minden, a nemzeti jólét előmozdítását célzó hazafias törekvésnek el kell némulnia. Ez a csürés-csavarás egészen kárba vesztett munka velünk szemben, kik jól tudjuk, hogy voltak, vannak és lesznek mindig magyarok, kiknek sokkal becsesebb a császári kegy, a hatalom s a magán haszon, mint a nemzeti közérdek; akik azt az elvet vallják, hogy könnyebben megél a nemzet önálló vámterület nélkül, mint ők császári hivatalok és kitüntetések nélkül.

Ami végül Hieronymi ur azon állítását illeti, hogy az ipart pénzzel kell segíteni, erre csak az a megjegyzésünk, hogy a szubvenciók rendszerben az az egy bizonyos, hogy abból az 5 millióból, amit évenként ezen a címen a közvagyonból elherdálnak, juthat annak, aki adja, juthat annak, aki kapja és juthat annak is, aki kijárja, de hogy magának az iparnak is ez adná meg a szárnyakat, amelyeken a nagasba szállhat, ezt nem hisszük el, sőt

Szülők figyelmébe!

A közlő iskolai év alkalmával ajánlom dus válsztéku raktáromat az összes fehérművekben.

Maradékok félárban!

Alkalmi vétel!

Előrehaladott időny folytán az összes nyári cikkek mélyen leszállított áron kerülnek eladásra.

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában Szigetvár.

nem hiszi el a miniszterelnök se, ki- nek erre vonatkozó véleménye szősze- rint idézve a következő: „Vállalkozók jöttek és jönnek, mikor szubvenciókra van kilátás, s fognak jönni mindaddig, amíg pénz lesz, de ha elfogy a pénz, és nincs szubvenció, akkor nincsenek vállalkozók se, akik csak ilyenmü vállalkozásokra utaznak. És ha va- lami elriasztotta a szolid tőkét, az a szubvenció volt, amely kompromi- tálja az egészséges vállalkozó min- den tevékenységét.“ Hogy ezt a súlyos kritikát *Szterényi* a multért, Hieronymi pedig a jövőért siettek megcáfolni, az ennek a kézenfekvő igazságnak érté- kéből nem von le semmit. A szubven- cióknak már az alapelve is erkölcstelen és igazságtalan, amennyiben a társad-alom egyes rétegeit jogtalan előnyök- ben részesíti, s ez által csak itt mind- járt 5 millió terhet hárit át azoknak a vállaira, kik semmiféle szubvencióban nem részesülnek.

Nem szubvenció kell tehát a ma- gyar iparnak, hanem *önálló vámterület*, jó ipariskolák, megfelelő tőkével bíró vállalkozók, tisztességes üzleti szellem és szakértő vezetés, a kor igényeit ki- elégitő munka s az osztrák hitel kar- mai közül kiszabadult hazafias keres- kedők, kik a hazai gyártmányoknak nem csak itthon de a külföldön is bevételt szereznek.

De még a közös vámterületen is, ha a magyar kereskedők a tulipános közönséggel egyértelműen megfogad- nak Deák Ferenc szavát s felállítanak a vámsorompót üzleteik és házaik kü- szöbén, akkor vétőzhatnak a császár ur ösztől tavaszig, dédelgethetné osztrák- jait, ahogy neki jól esik, bezzeg nem viselne itt osztrák kelméből kabátot senki, legfőlebb a gróf *Tisza* meg a *Wekerle*.

A politikai helyzet.

Budapest, augusztus 10.

A kath. autonomia törvénytervezete.

A kath autonomia törvényterveze- tén, amelyet *Zichy* János kultuszmi- niszter megküldött *Kohl* Medárd püspök- nek, jelentős módosítások fognak esz- közöltetni.

Papok a királyért.

Samassa egri érsek ma az egyház- megyéje összes papjaihoz átiratot in- tétett, amelyben elrendeli, hogy a ki- rály nyolcvanadik születése napján mindannyian ünnepélyes istentisztele- tet mutassanak be.

A külföld a magyar nagy kölcsönről.

Páris augusztus 12.

Egy párisi ujság mai száma fog- lalkozik az 500 milliós nagy kölcsön ügyével.

Ezzel kapcsolatban ma a buda- pesti francia főkonzult meginterjuvol- ták, aki azonban nem mutatott hajlan- dóságot a nyilatkozatra.

Kitüntetések.

Bécs augusztus 12.

Bécsi jelentések szerint a király nyolcvanadik születésnapja alkalmából a hivatalos lap tömördek kitüntetést és nemesítést fog közölni. — Ez al- kalommal a politikai és párbajvétségért elítéltek és vizsgálat alatt állók királyi kegyelem útján megszabadulnak bü- netesüktől.

A király ugyanis ezekkel akarja emlékeztetést tenni születésének nyolc- vanadik évfordulóját.

Walde Lajos városbíró meghalt.

Mélyen megrendítő gyászetről hozott hírt a táviró esütörtök délután Berzencéről Szigetvárra. — Ugyanis az ottani előljá- róság táviratilag kérdést intézett az előljá- rósághoz, hogy vajjon az ott szívszélhüdesben elhunyt szigetvári illetőségű ur, csakugyan Walde vállalkozó-e? A személyleírás és kölesönös távirat váltások nyomán kitünt, hogy az il- lető csakugyan *Walde* Lajos Szigetvár nagy község bírája, ki aza nap a délelőtti vonattal utazott el hazulról.

Futó tüzként terjedt el városunkban a gyászhir. Sokan kétkedéssel fogadták s nem hitték el, hogy a hatalmas átléta természetű erős ember ily hirtelen halálal mult ki. De a kételyeket eloszlatta a városház erkélyén kitűzött gyászlobogó, mely után sorban meg- jelentek azon egyesületek, intézetek és er- kölcsi testületek ormain a fekete zászlók, melyeknek az elhunyt tagja volt.

A közönség csoportokba verődve, nagy részvétellel tárgyalta a katasztrófát. A legszo- morubb az volt az esetben, hogy az elhunyt családja nem volt itthon. Neje és leánya Keszthelyen üdült. Fia pedig járási számvé- vő Letenyén, kiknek fájdalma elképzelhető a gyászhir vételekor. — Az elhunyt holttesté- nek hazaszállítása iránt, kebelbarátja *Farkas* Gyula all. elemi iskolai tanító intézkedett, ki azonnal Berzencére utazott. — A holttest pénteken az esti vonattal érkezett a sziget- vári vasut állomásra, hol roppant néptömeg várta. A halottas kocsi helyezett koporsót harauzugás mellett kísérték a gyászházhoz.

Az elszomorító esetről a mélyen súj- tott család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Walde* Lajosné saját, gyermekei *Dezso*, *Valeria* férjezett *Weigl* *Zsigmond*né, *Hajnalka* és veje *Weigl* *Zsigmond*, unokái *Vali* és *Jolánka*, valamint a széleskörű ro- konság nevében jelenti, hogy a szeretett férj,

Az árnyékban.

Irtá: *Somogyi* *Endre*.

Ebéd után a nagy nyári melegben csak úgy porzott, az utca levegőjébe a házfalak tehérsége mozgott, reszketett mintha vala- mi láthatatlan nagy madár verdesné a szár- nyával. Miután ilyenkor nem jó kint tanyaz- ni, a két polgár vásár után betért a ven- déglőbe.

Ez uri hely volt különben, de egy kis szellős szárnya volt az udvar felől a polga- rok számára. Vadszöllővel befutott, zöldie- veles árnyékban a széles tornácra hosszukás asztalok unták magukat, az asztalokon piros kockás kemény vászon terítők. Nem volt itt ember senki, csak egy kis hosszunadrágos sváb fiu ült az egyik asztal mellett és kiflit evett, mint egy macska. Az apja a vásárba mehetett s itt hagyta a gyereket, hadd mu- lasson a kemény és szívós jószágokkal.

A két polgár módos gazda lehetett az egyik lovas embernek látszik, a másik ökrösnek. A lovas embernél ugyanis ostor van, a hajlós hosszunyelű, piros csapós ostor, bejön az ivóba, a kinél pedig nincs ostor, az ökrös ember, mert annak az ostora kint

marad, az ökörszarvára akasztva.

A polgárok elhelyezkednek s bort isz- nak. Csak egy fél literrel, esendesen. A bor hamar elfogy s az ostoros ember megszólal:

— Mehetnének talán.

— De a bort nem lehet ellopni — mondja a másik.

— Hát ki kell fizetni.

— Hát? Hát maga nem fizeti komám?

— Nem is. Az áldomást kend fizeti komám? Igérte is na.

— Igértem? Hogy lehessen az? Hát ki vett?

— Én vettem, én, de kend fizeti azt, ha igérte.

Azután már egyszerre beszélnek a pol- gárok, hangosan, de a szót érteni nem le- het. Meglökik az asztalt, előbb csak ujjal úgy megrázzák az igazságot, míg nem az ostoros ember az üveg mellé üt az öklével.

Erre kijön a vendéglős, annak elmond- ják az esetet. A bornak a félliternek nem akad gazdája, ezt nincs aki megfizesse. Ke- mény szók hallatszanak, közben az asztal is beszél nagy kopogással.

— Na ez nem járja. Csoma Pál! — mondja az ökrös ember.

— Én sem hittem volna Vas Gergely — mondja Csoma Pál.

— Nem hitte volna? mit nem hitt volna? Én rólam? Hát hozzék egy litert, koresmáros ur, egy egész üveggel. Most ki- rendeltem, ki is fizetem. De a féllitert nem.

A koresmáros kihozta a bort s Csoma Pál kifizette nyomban, a mellényzsebéből szedi csak a pénzt, hadd lássák, hogy erre onnan is telik.

Tölt a Gergely poharába s finálja.

— Na. Most már ígyünk. Na.

Vas Gergely elébb nézegeti a komáját vajjon ígyék e vajjon lehet-e most már inni ebből a borból. De hogy. De hogy, Csoma Pál odakocintja a poharát az övéhez megis hozzányul a pohárhoz s iszik.

Ezzel megbékélnék az emberek s isz- nak tovább. Eleinte beszéd nem folyik, de azért csak megindul. Még pedig néhai *Ko- vács* Mártonról, aki tegnap halt meg s a társulat nem akarja kifizetni, az érte járó összeget.

— Nem hát, mondja Vas, mert Már- ton bácsi a társulatot becsapta.

— Csak beszéd az, véli Csoma.

— Már hogy lenne. El mult 60 esz-

gondos atya és nagyatyja *Walde Lajos* áldásos életének 59-ik, boldog házasságának 34-ik évében folyó hó 11-én délután 1 órakor Berzencén váratlanul meghalt.

A boldogult hült tetemét e hó 13-án délután 5 órakor kísérik örök nyugvó helyére, a Kanizsai-uti temetőbe.

Az engesztelő szentmise folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni.

Szigetvár, 1910. augusztus hó 12-én.
Áldás és béke lengjen hamvai felett!

Ugyancsak Szigetvár nagyközség közönsége és a „Polgári önszegélyző egyesület” szövetkezt Szigetvárott, melynek vezérigazgatója, volt adtak ki gyászjelentéseket.

Nem mulaszthatjuk el, hogy e helyen meg ne emlékeznénk városunk szülöttének és érdemdus birájának működéséről, ki már évek óta számos szigetvári közintézmény vezető tagja volt. *Walde Lajos* rendkívül rokonszenves és népszerű ember volt nálunk, kit mindenki szeretett és becsült, ennek folyománya volt az is, hogy már két ízben egyhangulag óriási lelkesedéssel lön bírónak megválasztva. A mióta városi szolgálatba lépett, csakhamar igen buzgó és nagy tevékenységet fejtett ki a köz érdekében miért is csak elismerés illethette. — A közönség nevében e helyen veszünk tőle végbucsut mi is — és mondhatjuk, hogy emléke élni fog közöttünk. A Mindenható adjon neki örök nyugodalmat, a mélyen sujtott családnak fájalmára pedig gyógyító balzsamos vigaszt.

A boldogult temetése tegnap délután 5 órakor volt Szigetvár lakosságának nagy részvéte mellett.

H I R E K.

Két élet.

Két életet élek. Napestig dolgozom,
Azután az álmok világába járok...
S álmatlanul heverek ágyamon
Nem hagynak aludni az álmok!

Mikor leszáll az alkonyest sötétje
S az égre csillagok milliói jönnek,
Akkor az én megkínzott lelkemnek
Hatalmas álomszárnyai nőnek.

Valahol messze — meseországban
Tündérpalotában lakik egy leány,
Mikor leszáll az alkony fátyla,
Könnyes szemekkel gondol én reám.

Sejtő lélekkel kíséri a sorsom
S hiába szállnak hozzá a dalok! —
Siratja azt, hogy két világban élek,
Siratja, hogy álmok lovagja vagyok...

Nem tudok élni. — Két világban élek.
Álmok világába is hiába járok —
Valahol messze sir egy leány...
Meggyilkolják lelkemet az álmok.

Fodor Rezső.

— **Ünnepi istentisztelet.** A király 80-ik születése napján augusztus 18-án, nálunk Szigetváron a Szt.-Ferenc-rendiek templomában délelőtt 9 órakor ünnepi szent mise tartatik.

— **A nagyasszony-napi bucsu.** A közel Turbék bucsujáró kegyhelyen holnap hétfőn lesz Nagyboldogasszony bucsuja, melyre a a katolikus hívők ezrei szoktak úgy a környékből mint a messze vidékről ide zarándokolni. A díszes szép templomban misék és szentbeszéd tartatnak. Az ajtatoskodás után pedig Laci konyhákban és sátrak alatt nulat a nép és vásárolja össze az otthon levőknek a bucsu fiát.

— **Főuri házasság.** Graffenbergi *Strasoldo* Ferenc Tivadar gróf gráci osztrák vasuti miniszteri hivatalnok aug. 18-án köt házasságot *Somssich* Julia grófnővel *Somssich* József gróf *patosfai* nagybirtokos leányával.

— **Áthelyezett szolgabíró.** Somogyvármegye főispánja *Bárany* Sándor kaposvári tb. főszolgabíró a kaposvári járásból szeptember elsejei hatállyal *Lengyel* József helyezte át.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A törvényesen bevett keresztény vallásfelekezetek viszonyosságáról szóló 1868: LIII. t.-c. 19. szakasza szerint vasárnap minden nyilvános és nem elkerülhetetlenül szükséges munka fölfüggesztendő, aki ez ellen vét, az kihágást követ el. A kir. Kuria kimondta, hogy ez a tilalom nem terjed ki a Szent István napra és így, aki e napon, ha ez nem vasárnapra esik, elkerülhetetlen mezei munkát végez, nem büntethető.

— **Anyakönyvvezetői helyettesítés.** Somogyvármegye főispánja a betegsége miatt szabadságot *Mihók* Gyula *kisdobszai* állami anyakönyvvezető helyettesítésével *Lábodi* Lajos *görögali* állami anyakönyvvezetőt bizta meg.

— **Megszökött hadkötelesek.** Aradról jelentik. A pécskai járásban 8-án kezdtek meg a katonai sorozásokat és ekkor csodálkozva konstataulta a sorozó bizottság, hogy két község *nyolcvan hadkötelese közül mindössze hárman jelentek meg a sorozáson.* A hiányzó hetvenhét hadköteles már régebben Amerikába szökött.

— **Uj lap Kaposváron.** Szombaton délután „*Somogyi Napló*” címen, Kaposváron élénken szerkesztett új napilap indult meg. Az új lap főszerkesztője: *Szőnyi* Hugó dr. felelős szerkesztője: *Göndör* Ferenc kútvó tollu hírlapíró.

— **Megkezdődtek a sorozások Somogyban.** A honvédelmi miniszter táviratban közölte Somogyvármegye alispánjával, hogy a fősorozások megtartásának többé nincs törvényes akadálya, mert a király az ujonctörvényt szentesítette. A miniszteri rendelet értelmében már kezdetét is vette Somogygyében a marcali járásban a sorozás, mely a következő sorrendben és időben fog meg-ejteni. — *Marcaliban* 8—16 ig, *Lengyel* József 19—24-ig, *Tabon* 26—31-ig, *Szigetváron* szept. 2—7-ig, *Barcon* szept. 9—13-ig, *Csurgón* szept. 15—20-ig *Nagyatádon* szept. 25—27-ig, *Igalban* szept. 2—6-ig. *Kaposvári járásban* Kaposvár székhelyen szeptember 9—12-ig, *Kaposváron* szept. 16—17-én.

tendős, mikor beiratkozott, de letagadta. Azt mondta hogy csak 57, mert ha bevalja az igazat, hát nem veszik be.

Hát minek vették fel? Felvenni nem volt muszáj. Öreg volt már, nem emlékezett punktum. Honnan tudja? Nem pap, hogy tudja.

— Most perelhet Jóska mégis, a fia.

— Hát perel, jól teszi. Ez a társulat mind huncut.

Mig a társulatot vitatták, elfogyott a bor.

Vas Gergely veszi észre s zörög a koremszorosért.

— Most már adjon nekem is egy üveggel, ne maradjak szégyenben én se. Itt van fizetek is érte, de a felliterért nem.

Ki is fizette Gergely: úgy szintén ő is a mellényzsebéből szedte csak elő a pénzt, az aprójából. Ezért ugyan neki sem kell a zacsókba nyulni.

Megvizsgálja a komája tekintetét mint mikor a gazda az égen kémleli az időjárást aztán a haragos fellitert, a kiürült kis üveget félretette az asztal végére s tartós ivásra kezdett rendezkedni. A pipát megtöltötte az asztalra könyökölt s öntött a poharába.

Csoma Pál látta a készülődést, nem is ellenezte, kedve jött az évődésre.

Gavallér kend mégis, Vas Gergely, látom, gavallér legény.

— Legény biz a — felel Gergely — tán fiatalabb is mint kend.

Nan na az asszonyok mit szólnak hozzá? A haja már szürkül is, csak a bajusza fekete. Hogy lehet? Tán kenyi bizony valamivel, vagy mi?

— Hajjé, hát nem tudja? — kérdi Gergely. Ez onnan van, hogy bajuszom husz évvel fiatalabb, mint a hajam. Azért fekete még, érti.

Csoma Pál érti s nagyot nevet rá. Most már jó kedvük van, a beszédbe is igen belemerülnek. A borok jönnek kifelé pontosan s a polgárok fizetik vátlogatva. Hangosan beszélnek, az asztal most már rendszeren kopog, de nem haragból, hanem a jó kedv miatt.

A polgárok szivart szivnak s szemük ragyogós, a bajuszuk össze kuszálódott, a mellények kigombolódtak: Csoma Pál kalapja a szemébe huzva, a Vas Gergelyé ellemben hátra csapva, a feje bubjára, Mindemből az látszik, hogy itt muzsika is szólna már ha

lehetne, azomban nem lehet, itt nem engedik. E miatt veszekedés is történt, mert ilyenkor könnyen támad a veszekedés az emberekből, mint a láng a gyufa fejből, ha végig sercentik a skatulyán.

Mikor aztán a bor megint elfogyott, Csoma Pál felállt s azt mondta:

— Keresztül sít a nap a házon komám.

Na menjünk, muzsika szó nincs, — hát menjünk.

Csakugyan a nap már egészen lent járt a sugarai igen egyenesen jöttek: ilyenkor sít az egyik ablakon be, a másikon ki, vagyis keresztül a házon ha szembe van a két aklak.

Vas Gergely csak ült tovább s megfogta a haragos üveget a legelsőt, amit félre tett volt.

— Hát ami ebbe volt? Nem lopjuk el tán.

— Az igaz, mondta Csoma Pál, hát ki is fizeti.

— Nem lehet, ezt én fizetem, hát nem kend mondta, hogy én?

— Én, én, jó, az akkor volt. De ki vett? Nekem kell tán fizetni vagy mi?

— **Öngyilkos öregasszony.** Gyógyithatatlan betegsége miatt a halálban keresett menedéket özv. Nagy Istvánné 60 éves cser-tői illetőségű öreg asszony, ki a pécsi körhából jövet, Szigetváron a Szerb-utcában lakó Kelemen Sándor vőjénél volt szállva. Kedden délelőtt, míg leánya a piacon volt az idő alatt követte el az öngyilkosságot a szerencsétlen teremtés. A kutba ugrott, hol megfulladt.

— **Verekedő cigányok.** A napokban tüntet, hogy Ignác János 38 éves baresi pláheigány a vele vadházasságban élő Katalinos Rózával összeperelt és megakartak verni, de Róza testvérei István és János öt verték el, még pedig az előbbi egy falapátal ütlegelte, János pedig vasvillával megszurta a sógort. Fölvannak jelentve a bíróságnál.

— **Véres szántás.** Egy szivtelen állatkinzó brutális ember gaztettéről ad hirt tudósítunk: Az eset ez: Csütörtökön délelőtt 9 óra tájban a nagydobszai kegyestanítórend birtokán szántottak a béresek, kikre Keserű János béresgazda ügyelt fel. Egy ideig szépen rendben folyt a szántás. Azonban későbbben Bencsik János szekeres béres az ökreit minden fontosabb ok nélkül erősen ütölte verte. Ezt látván a felügyelő gazda, nem tűrhette szó nélkül az állatkinzást és figyelmeztette a brutális embert, hogy ne bántsa a szegény jószágokat. — Mire Bencsik káronkódva vissza felelt a gazdának, ki ekkor oda lépett és botjával a béres hátára huzott. Az amugy is feldühödött béres erre készt kirántván, markolatig döfte a gazda mellébe, ki eszméletlen állapotban rogyott a friss szántásra, melyet kiömlő vére festett pirosra. A boldogtalan embert súlyos sérüléseivel beszállították a szigetvári közkórházba. Életben maradásához kevés a remény.

— Soha sem azt, szeretném látni, ha én mondom.

— Csuffá akar tenni vele mi?

— Hát engem akar? Mit akar?

— Vas Gergely is felkelt, még pedig hirtelen és zajjal. A szék erre dült a kalap arra hullott, az üvegek pedig nyugtalanokd- tak az asztalon.

A vendéglős elő került s a polgárok szaporán kotoráztak a zsebben, szedték elő a pénzt.

A bornak, a félliternek most már két gazdája is volt, mind a ketten fizetni akartak.

A borból a mit megittak az emberek, elótámadt a virtus, meg a nagy szivesség, most már nem számoltak semmit, az ilyenre most már ki nézne? A sok pénz után már elmehet a kevés, valamint a kötél is a borju után szokott elmenni.

— De fizetni nem kell — mondta a kocsmáros — már betudtam a többibe.

Mikor a litereket fizették odaszámítottam ezt is apránként, hogy baj ne legyen.

A polgárok egymásra bámultak, meg a kocsmárosra.

— No ez nem járja — mondta Csoma Pál méltatlankodva.

— Ezt nem hittem volna! — tette hozzá Vas Gergely ugyanugy.

— **Kivándorlás Ausztria-Magyarországból.** Épp most megjelent hivatalos kimutatás szerint a múlt évben Ausztria-Magyarországból 170.191-en vándoroltak ki Amerikába. Ezek között 27.941 magyar és 21.096 német volt. A többiek más nemzetiségűek. Ugyanez időszakban Ausztria-Magyarországból 11.026 magyar és 4278 német vándorolt vissza Amerikából.

— **Kuthasított tanár.** (Eset). Nagy népesödület volt kedden délután 5 óra tájban a Rökus-utcában. Ugyanis villámgyorsan terjedt el a hír, hogy Nagy Béla polgári iskolai tanár a „Szigetvár és Vidéke” volt főszerkesztője az udvarán lévő kutba esett. Mint halljuk, a dolog úgy történt, hogy a tanár urnak egy kannája a kutba esett s azért, hogy kivegye, egy létrán leszált a kutba. De a létra az iszapban mind mélyebb és mélyebbre sülyedt, úgy hogy a víz a válláig ért már s minden percben elnyeléssel fenyegette. A cselédeleány segély kiáltásaira összefutottak az utcán járó kelők. Ott voltak a bíró, főjegyző, a rendőrök, tűzoltók, kémenyseprő s még igen sokan. Mint mondják a keskeny átmérőjű kutba hosszú létrát leeresztetni bajos dolog volt és sokaig folyt a tanácskozás a körül, hogy miként is mentsek meg a válságos helyzetéből. Ekkor érkezett oda Hornung asztalos, ki leszált a kutba s a mérges gázoktól elkábult embert egy rudhoz kötözte s így sikerült csak nagynehezen kihuzni a kutból, a boldogult városbíró segítségével, a már jó egy órája benn levő tanárt, ki vakmerő könnyelműségének majdnem áldozatul esett. Az elkábult és eszméletlen állapotban lévő tanárnak dr. Rosenberger Alajos kórházi főorvos nyújtotta az első segélyt, majd dr. Vajda Ignác kórházi orvos ápolta tovább. — A sajnálatos baleset után tegnap arról értesültünk, hogy szerencsére a tanár urnak semmi komolyabb baja nem történt.

— **Mennyi adó folyt be?** Julius hó folyamán Somogyvármegye területén az egyes adóhivataloknál egyenes állami adó fejében a következő befizetések történtek:

a kaposvári adóhivatalnál	13960'28 kor.,
a szigetvári	28536'33 „
az igali	7374'35 „
a csurgói	16108'48 „
a lengyeltői	6274'54 „
a marcali	12840'11 „
a nagyatádi	6228'67 „
a tabi	5613'85 „

Összesen: 96936'61 kor.

Egybehasonlítva ezen eredményt a múlt év ezen havának eredményével, júliusban 9948 koronával több adó fizettetett be.

— **Lopott és őt is meglopták.** Barcon történt, hogy Gujzer József szíjgyártó konyhájából Kurucz Károly 13 éves belesapusztai tejhordó fiú egy 14 koronát tartalmazó erszényt ellopott. Káros az esetről panaszt tévén, a csendőrség a nyomozás folyamán megállapította, hogy a fiú Mester Ferenc és Szijártó János társával fürödni ment, kiknek elmondta, hogy egy bugyelárist talált, melyben még egy arany is van. A ravasz Szijártó előbb jött ki a vízből s ügyesen kicsepte Kurucz nadrágzsebéből a lopott tárcát melyből a pénzt kiszedte a tárcát meg eldobta. A kínallgatáskor Kurucz tettét beismerte, de Szijártó tagadott. A fiatalok bűnösök a bíróság elé kerülnek.

— **Iskolai hirdetés.** A szigetvári állami polgári fiú- s leányiskolába való felvételre vonatkozólag tudomásul hozzuk, hogy a fiúiskolában a beírást szept. 2-án délelőtt 8—10-ig az I., 10—12-ig a II., szept. 3-án délelőtt 8—10-ig a III. és 10—12-ig a IV. osztályba az igazgatónak fiúiskolai írószobájában, a leányiskolában pedig szept. 2-án délután 2—3-ig az I., 3—4-ig a II. szept. 3-án délután 2—3-ig a III. és 3—4-ig a IV. osztályba az igazgatónak leányiskolai írószobájában eszközöljük. — Egyben közöljük, hogy a szeptember hónapban túl elkésve jelentkező tanulók, ha késelemüket igazolják csak a kir. tanfelügyelőség engedélyével iratkozhatnak be rendes tanulóul. Az ilyeneknek azonban kötelesek a beírást megelőzőleg az addig elvégzett tananyagból felvételi vizsgálatot tenni, a melynek díja tantárgyankint 4 K. Az igazgatóság.

— **Jogászok figyelmébe.** Ügyvédi és bírói vizsgára az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra, államszámvetelési, államvizsga és alapvizsgára sikerrel, gyorsan készít elő, dr. Erős Vilmos jogi szeminariuma, Budapest, VII. Weselényi u. 13. Jegyzetek kiköleszontetnek. Felvilágosítás díjtalan.

— **Magas jutalék** mellett ügynököket, utazókat keres ablak-redőnyök elárúsítására Schillinger Simon és tarse ablakredőny gyára, Budapest, Gróf Zichy Jenő utca 16. hová írásbeli ajánlatok és megrendelések intézendők.

— **A főváros legelső minta zongora-terme.** A zongora vásárló közönség szives figyelmét felhívjuk Keresztély hírneves minta-zongorateremre, Budapest, VI. Váci-körut 21., mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik e cég, hanem e helyett kitűnő zongoragyártmányaink és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltételek mellett való eladásával teszi napról napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink ha zongorát, vagy pianinót akarnak venni, közöljék ezen szándékukat a Keresztély céggel, ahonnan teljesen díjtalanul nyertnek felvilágosítást és kézhez kapják a cég legújabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nevezve tájékozást szereznek.

Tanügy.

Felsőbb leányiskola Pécssett.

Megirtuk a felsőbb leányiskola célját, érintettük röviden annak csak külső tanügyi berendezkedését, hátra volna még, hogy a pécsi felsőbb leányiskola vallásérkölesi neveléséről is szóljunk egy két szót. Igaz, hogy erről a tárgyról csak nagyon kevesen szeretnek hallani, különösen ha az erkölcsös nevelés mellé még a „vallásos” szót is oda meri tenni valaki. Manapság már annyira sorvadozik az emberekből a vallásos érzék, hogy még azok is, a kik szeretnének valahogyan a női társadalom bajain segíteni, irtóznak kiírni, vagy kimondani az egyedül biztos orvosságot, a vallásos nevelést.

Ajánlanak úgy elvben, mint gyakorlatban hibás, be nem vált, sőt károkat okozó

módozatokat, sőt mert vagy nem tudják, vagy megfelejtkeznek arról, hogy az embernek nem csak *értelme* van, hanem *akarata* és *kedélye* is. Az akaratnak megnevelése, jóra való készségessé tétele pedig egy csöppet sem lényegtelenebb mint az értelem kiművelése. Azt a szerencsétlen *tudást* emlegetik minden baj orvoslására, pedig a tudás utáni vágyódás szülte a bajt és nyomorúságot, mert nem volt az embernek erős akarat betartani a tilalmat.

Ma napság már az istentelen tudomány vallás nélkül akar erkölcsös nevelést, tehát fa nélkül gyümölcsöt és gyökér nélkül fát.

Mindazon által a legmodernebb és a legliberálisabb szülők is bizonyos szent félelemmel viszik leánygyermeküket idegenbe, mert ott nincs a háta mögött az őrzőangyal, az edes mama.

Nagyon szerencsés az az edes anya, ki nagy gondot fordít arra, hogy leánya olyan nevelők kezébe kerüljön, a kik megörzik a zsenge növendékben a szerénységet a szemérmetséget, a kik olyan *motivumokat* tudnak a leányka játszi képzelete elé állítani, a melyek tiszta életkedvet és tevékeny munkásságot termelnek, boldog az az edes anya, a kinek leánya, midőn a nevelők kezéből — anyja kebelére borul, úgy csüng ott, mint az érintetlen hamvas gyümölcs a fán.

De hol marad érintetlen? Ott, a hol megörzik. — Már pedig a Mi aszonyunknál nevezett női Rendnek pécsi nevelő és tanítéletében megörzik.

Omega.

CSARNOK.

Kicsinyek világából.

Péterke imádkozik.

Péterke nagyon jó és ájtatos fiucska. Édesanyjának és édesapjának mindig szót fogad és nagyon jól tudja, hogy fent az égben Isten van, a ki mindent lát. Este mikor szobájába bemegy, letérdepel szépen ágya előtt, összekulcsolja kezeit, lecsukja szeméit és úgy mondja el az esti imádságot, a melyre mamuskája tanította.

Péterkéék vendéget kaptak. A kis unokaöccse, Ferkó jött el hozzájuk, a ki éppen olyan idős volt mint ő.

Csak hogy Ferkó korántsem volt olyan jó gyermek, mint Péterke. Mindig olyasmit tett, a mit nem volt szabad tenni és egész nap korbolta a ház népe.

Az utcán összeverekedett az utcagyerekekkel, az öreg szakácsnőnek mindig szemérműlet mutatott és a cukrot kilőpta a cukortartóból. Sohasem törölte meg a lábát, a mikor a szobába jött és ha csak lehetett, reggel megszökött a mosdás elől.

Ma épen a kanárimadarat annyira kinnozta, míg szegény megdöglött. De még evvel a mulatsággal sem érte be. Péterke képeskönyvét összetépte és abból farkot kötött a macska farkára.

Péterke és Ferkó most épen a szobában vannak.

— Jó éjt gyermekeim — szolt Péterke anyja — ne felejtsetek el imádkozni, azután feküdjetek le szépen.

Ezzel elment.

Péterke szépen letérdepelt az ágy előtt és hozzáfogott az imához, ilyenképen:

— Édes Istenkém! könyörgöm tehozad, vigyázz reám az éjszakán át. . . .

— Bee! Te majom! — szoltal meg egész váratlanul Ferkó és kinyujtotta Péterkére a nyelvét.

Péterke abbahagyta az imádságot és átnéz Ferkó ágyára. Majd összekulcsolt kezeit felemeli még magasabba és így szol:

— Édes Istenkém! Légy szives és várj egy kicsit, a míg Ferkót egy kis rendre tanítom.

És Péterke szépen nyugodtan odasétál Ferkó ágyához és a mint csak tudja, pofonvágyja.

Aztán megint szépen letérdepel ágya elé és folytatja a megkezdett imát:

— és ha valami olyant tettem ma, a mit nem volt szabad, bocsáss meg nekem Istenkém, a minthogy te megbocsátasz az ellened vétkezőknek, amen.

Közgazdaság.

□ **Állategészségügy.** Somogyvármegye állategészségügyi viszonyai az elmúlt hóban *kielégítőek* voltak, amennyiben sertésvészenn kívül más ragályos betegségek alig fordultak elő. Sertésvész is csupán 16 községben lépett föl, de mindenhol enyhe lefolyású volt.

□ **Az állam ménlovakat vásárol.** A földmívelésügyi miniszter fölhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolcadik évet meg nem haladt koru ménló van s azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban, községben, vagy pusztán áll, továbbá az eladási árt is legkésőbb az évi augusztus 20-ig a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak jelentsék be.

Szerkesztői üzenetek.

M. L. 1.) Debreczenben van. 2.) Nem gyakorolhat pressziót.

Önkéntes Helyben. Budapesten a következő számú közös gyalogezredek vannak: 6., 23., 38., 44., 52., 68., 86., vadászászlóalj 24.,

Polgártárs. Forduljon a községi előljáráshoz.

H. B. Szives sorait köszönjük. A kért példányokat elküldtük.

Előfizető. (177.) A Mensa Akadémika Molnár utca 11. sz. alatt van. Segélyt szeptember hó folyamán benyújtandó kérvényben kell kérni.

Sz. P. Tárcazikkét sajnálatunkra, nem tudtuk felhasználni.

Nemközlhetők. Késő szerelem. Hiuság, A tolvaj, és A gordiuscsomó című kéziratok.

1742 tkvi.
1910 szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

A szigetvári kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Wesz-

ner Szilárd és társai végrehajthatóknak íj-Henézi György baresi lakos végrehajtást szenvedett elleni 300 korona, 166 kor. 80 f. és 3800 korona tőkekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kaposvár. ki-törvényszék területéhez tartozó és a szigetvári kir. járásbíróság kerületében fekvő s a baresi 1329 sz. tkvben A + 147/a hrsz. alatt felvett ingatlan 1910 évi augusztus hó 16 napján délelőtt fél 12 órakor Bareson a község házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

A kikiáltási ár 2747 korona.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fog s vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 %-át vagyis 275 korona — fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni.

Szigetvár, 1910 évi június hó 10-én.

Dr. Polgár sk. kir. albiró.

A kiadvány hitelül:

Gosztonyi tkvvezető.

NYILT-TÉR

Ezen rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztő

BORHEGY
LITHIUMOS BORVIZ
kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbébb gyomor, légző és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSGSODÁL GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint
Arak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1910. augusztus 12-én

Buza	—	K 8.80	9.—
Rozs	—	6.80	6.50
Árpa	—	6.—	6.50
Zab	—	6.50	—
Tengeri szemes	—	6.—	—
Bukkony	—	5.50	6.—
B.b	—	9.—	10.—

Egy 12 lóerejű H. P. teljesen jó karban lévő
Benzin-motor
jutányos árért eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan
valódi csakis a
Schicht
névvel és a „szarvas” véd-
jeggyel!

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű ablakrolletta és zsalusia gyár részére felvételnek. Olyanok, kik máj ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek. Ajánlatok:

Friedman Károly
butor- és redőnygyára, Pécs.

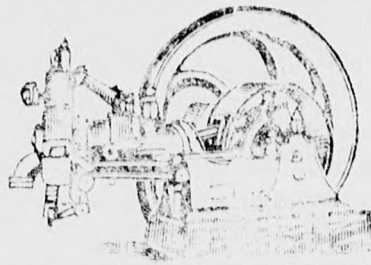
Elköltözés miatt BUTOROK

jutányos árért eladók.
Szulokon a gyógyszerárban.

Gőzgépek 300 H. P-ig hozzáálló kazánal.
Gőzmotorok 20 „
Benzinmotorok 59 „ hordozható és beépített.
Lokomobilok különböző erőszolgáltatással.
Esztergapadok, gyalupadok üő Fräss Schäp-
pinggépek. Szalag fűrészek, fagyafu, Fräss
és furógépek, Parkettagyálugépek.
Reservoirokat, szivattyukat csöveket stb.
Ajánl legjobban kijavított használható álla-
potban legolcsóbban. — Vasárol egyes gé-
peket és egész gyári berendezéseket

Sigmund Fleischmann Wien.
XVII. Antonigasse 65 T,

Drezdai Motorgyár Rész.-Trs.
Németország egyik legrégebbi és leg-
nagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz, Petroleum
motorokat és lokomobilokat
valamint Szívógázmotorokat
Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL,
a tényleges lóerő
Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.
Vezérférviselet:
GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA
Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fiz. feltételek.

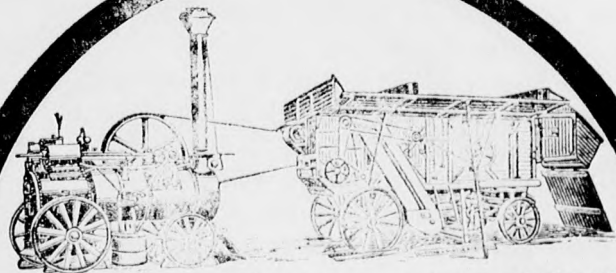
Hirdessünk

a „DÉLSOMOGY”-ban,
ha célt akarunk elérni hirdetéseinkkel.
Hirdetéseket jutányos árért
vesz fel: a Kiadóhivatal és
Kozáry Ede könyvkereskedő.

A legfinomabb
kolozvári
gyógy-és pipere
szappanok,
valamint
fog crém és
fog porok
és a valódi

Johanna Mária Fariņa
Kölni víz

kapható:
Kozáry Ede
könyvkereskedésben
Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,

Ajtal a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalozók, lóhere-
cséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszalógépek,
marokrakó- és kővető-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmaszőlők, boronák, sorvetőgépek,
Planet jr. kapuk, kukorica-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, daralók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekek, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.